

Mila Nikolić

STEFAN IKONIĆ

Galerija Singidunum, 23.08 – 2.09. 2005.

Kod nekih autora najmlađe generacije koja je odrasla u kriznim vremenima devedesetih, a sazreva sada, u periodu tranzicijskih promena, ponekad se uočava težnja da u radovima, kao i u nekim vizuelnim porukama, reaguje na trenutna zbivanja u društvenom okruženju. U zavisnosti od ličnosti autora, njegovih sklonosti, pa i konkretnih namera, okolnosti društvenog života se mogu manifestovati na posredan način, kao transponovana psihološka stanja, ali

neposrednije već u tematskom sloju rada. Takav slučaj je sa slikama mladog autora, Stefana Ikonića, koji se predstavio u galeriji Singidunum.

Stefan Ikonić izložio je ciklus radova sa urbanim motivima, odnosno sa scenama pretežno noćnog života velegrada. Opremio se za onaj segment gradskog života sa kojim se srećemo ponekad u sekvencama reklamnih spotova, na naslovnim stranama dnevne štampe i udarnim vestima elektronskih medija, tih instrumenata javnog govora koji nas zatrpavaju skandalima, nasiljem i zavode napadnom retorikom političke i potrošačke ideologije. Zvezde lokalnog šou biznisa i mondenskih skupova, junaci crnih hronika, uživaoči u brzoj hrani, brzoj vožnji, brzom seksu – uopšte brzom življenju, akteri su ovakvih prizora.

Naravno ne radi se ovde o direktnom podražavanju vizuelne predstave preuzete iz masmedijske produkcije, već o selektivnoj, unutrašnjim razlozima uslovljenoj rekonstrukciji uzora. Autor najčešće odabrani motiv ne prikazuje u celosti. Koristeći se metodom isečka on uvećava određeni segment prizora fokusirajući svoju pažnju na ljudski lik. Bilo da se radi o jednom ili više likova, oni su postavljeni u groplanu, uglavnom na neutralnoj osnovi podloge. Autor nema nameru da zabeleži stvarni izgled predstavljenih likova, već da te, najčešće masmedijske "ikone", upotrebi kao simbole određenog stanja svesti, odnosno kao znakove svojevrstne patologije društvenog života. Oni deluju kao pomerene, iščašene projekcije stvarnosti bez obzira da li izražavaju nape-ta psihološka stanja ili ispraznost stereotipnih modela.

U procesu transformacije stvarnosnih podataka u plastički svet slike čini se da je postupak rada od istog značaja kao i ideje kojima se autor rukovodio prilikom izbora motiva. On slobodno kombinuje slikarski i crtački postupak sa kolažnim elementima i apliciranim materijalima različitih svojstava. Novinski stupci postaju deo pozadine, fotografski isečci iz ilustriranih časopisa su elementi figuralne predstave, a etikete robnih marki i ambalaža površine pogodne za slikarske i crtačke intervencije. Takođe, linearno stilizovana forma susreće se ovde sa plastičkom modelacijom oblika, snažni koloristički

akcenti sa svetlosnom razradom površina, a dekorativnost sa naglašenom ekspresijom – sasvim u duhu vremena u kome je mešanje različitih materijala, likovnih disciplina i sredstava uobičajen postupak rada.

Kada se život umeša u umetničko delanje, kada psihološki sadržaj i ideje društvenog angažmana dobiju na značaju, dešava se da ekspresionistički obrisi postanu pogodni modeli izražavanja subjektivnog pogleda na svet. Mada ovde ne možemo govoriti o direktnom preuzimanju forme ekspresionizma, pa ni nove figuracije, autor se poziva na iste, ali koristi se njima na način primeren savremenom kulturnom trenutku. Zapravo on je tipičan predstavnik mlade, konzumentske, generacije čija su vizuelna iskustva preteno zasnovana na predstavama i jezičkim obrascima koje umnožavaju i šire masovni mediji. Pa tako nisu samo ikonografska rešenja proizašla iz istih, već se u načinu korišćenja likovnih elemenata delom prepoznaju pouke čije je izvoriste u popularnoj kulturi, a pre svega u reklamnom plakatu, spotu i kompjuterskoj animaciji. Prema tome, izgleda da je sam radni proces u kome autor pomeri svoje slikarske senzibilnosti donosi odluke o prihvatanju ili odbacivanju pojedinih elemenata poznatih kako iz umetničke tradicije, tako iz medija masovne kulture, od posebne važnosti za utemeljenje njegovog individualnog poetskog izraza čiji dalji razvoj očekujemo.